

Huomioi autojen yhteiskäyttö kaavoituksessa ja rakentamisessa

**Yhteiskäyttöautopalvelu on yksi ratkaisu pysäköintipaikkojen niukkuuteen ja maankäytön tehostamiseen. Samalla voidaan edistää kohtuuhintaista asu-
mista hyvien joukkoliikenneyhteyksen varrella.**

Yhteiskäyttöautopalvelu on vaihtoehtoinen tapa käyttää autoja oman auton omistamisen sijaan. Jokainen yhteiskäyttöauto korvaa viidestä kymmeneen yksityisomisteista autoa. Siksi yhteiskäyttöautopalvelu voi vapauttaa rakentamiseen sellaiset kohteet, joille ei mahdu tavanomaisten määräysten mukaisia autopaikkoja tai niiden rakentaminen esimerkiksi maan alle tulisi hyvin kalliiksi. Pysäköintipaikoilta säästyvä tila ja raha voidaan myös käyttää

muuhun tarkoitukseen kuten viher- ja leikkialueisiin tai lisärakentamiseen.

Mitä vähemmän autopaikkoja sitä vähemmän myös autoliikennettä. Yhteiskäyttöautoilijat kulkevat pääosin joukkoliikenteellä, pyöräillen ja kävellen ja ajavat autoa noin 30 prosenttia vähemmän kuin väestö keskimäärin.

Yhteiskäyttöautopalvelun hyötyjen vuoksi kaupungin ja kiinteistönomistajien kannattaa vuokrata pysäköintipaikkoja yhteiskäyttöautoille tiiviillä alueilla, joilla on hyvä joukkoliikenteen palvelutaso.

Esimerkkiä Helsingin Jätkäsaaresta ja Kalasatamasta

Helsingin kaupunki selvitti vuonna 2005, millaisilla keinoilla Jätkäsaaren autoliikenne voidaan ohjata mahdollisimman vähäiseksi. Yhteiskäyttöautopal-

Mitä on autojen yhteiskäyttö?

Autojen yhteiskäyttö on hajautettua ja joustavaa autonvuokrausta.

Yhteiskäyttöauton saa käyttöönsä lyhyeksikin ajaksi, autojen nouto ja palautus tapahtuu itsepalveluna lähellä asiakasta olevissa pisteissä ja käytöstä maksetaan tuntien ja ajettujen kilometrien perusteella. Autojen yhteiskäyttö on taloudellinen vaihtoehto, kun autoa käyttää vähän.

Kadunvarsipaikkojen vuokraaminen yhteiskäyttöautoille säästää tilaa. Vuonna 2010 pääkaupunkiseudulta "puutui" vähintään 1 000 henkilöautoa palvelun ansiosta.

velu nostettiin yhdeksi keskeiseksi keinoksi. Jätksaaren osayleiskaava olikin ensimmäinen kaava Suomessa, jossa kiinnitettiin huomiota yhteiskäyttöautopaikkojen sijoittamiseen. Jätksaarenkallion ja Hietasaaren asemakaavassa on varauduttu 1–2 yhteiskäyttöautopaikkaan korttelia kohti.

Kalasataman kaavoittajat ovat sopineet yhteiskäyttöautopalvelun tarjoajan kanssa, että ensimmäisen asemakaavan alueelle tulee yhteiskäyttöautoja kolmeen paikkaan, joissa kussakin on 4–8 autoa. Kalasatamassa pyritään myös erottamaan tavallisten autopaikkojen hinta asuntojen hinnoista, mikä lisää yhteiskäyttöautoilun houkuttelevuutta.

Sekä Kalasatamaan että Jätksaaren rakennetaan muutama kokonaan autopaikaton tai hyvin vähän tavallisia autopaikkoja sisältävä asuintalo. Kohteissa kiinnitetään erityistä huomiota pyöräilyn olosuhteisiin ja yhteiskäyttöautopalveluun.

San Franciscon kaupunki sääntele yhteiskäyttöautopaikkoja

San Franciscossa Kaliforniassa on useiden kokeilujen jälkeen ryhdytty edellyttämään yhteiskäyttöautopalvelun ja -paikkojen tarjoamista kaupungin suunnitteluohjeissa. Tietäytyypisiin 50–200 asunnon kohteisiin on sijoitettava yksi yhteiskäyttöautopaikka ja yli 200 asunnon kohteisiin yksi paikka 200 asuntoa kohden. Samalla pysäköintipaikkojen minimivaatimuksia alennettiin, ja joissain tapauksissa luovuttiin niistä kokonaan.

Yhteiskäyttöautopaikat osoitetaan vain suunnitteluohjeissa määritellyn sertifiointin mukaisille yhteiskäyttöautopalveluille. Paikat on annettava ilmaiseksi. Sertifiointin saamiseksi palveluntarjoajan täytyy toimittaa riippumattoman tahon tekemä tutkimus, joka osoittaa, että kyseinen palvelu tuottaa autojen yhteiskäytöllä tavoitellut hyödyt, kuten vähäisemmän autonomistuksen ja ajosuoritteen.

San Franciscon kaupunki vaatii myös, että kanta-kaupungin ja joukkoliikenteeseen tukeutuvien esikaupunkialueiden uudisrakennushankkeissa kaikki asukas-pysäköintipaikat on vuokrattava tai myytävä irrallaan asunnon vuokrasta tai myyntihinnasta asunnon koko elinkaaren ajan. Yhteiskäyttöautopalvelu kompensoi maksullista pysäköintiä ja pysäköinnin maksullisuus puolestaan lisää yhteiskäyttöautopalvelun kysyntää.

Yhteiskäyttöautopalvelua kannattaa markkinoida

Kunta, rakennuttajat ja kiinteistönvälittäjät voivat tiedottaa yhteiskäyttöautopalvelusta eri tavoin. Pääkaupunkiseudulla muun muassa Skanska ja VVO ovat kertoneet City Car Clubin yhteiskäyttöautopalvelusta asiakkailleen. Uusilla asukkaille voidaan tarjota jopa ilmaista kokeilua. Stratfordissa

Lisätietoja

- Getting More with Less: Managing Residential Parking in Urban Developments with Carsharing and Unbundling
www.citycarshare.org/download/CityCarShare2009BestPracticesReport.pdf
- Carplus - Rethinking Car Use
www.carplus.org.uk
- Lisätietoa autojen yhteiskäytöstä:
www.motiva.fi/yhteiskayttoautot
- Autojen yhteiskäytön potentiaali ja vaikutukset pääkaupunkiseudulla, Turussa ja Tampereella. Liikenneviraston tutkimuksia ja selvityksiä 45/2010.
www.liikennevirasto.fi > julkaisut
- Pääkaupunkiseudulla toimivat yhteiskäyttöautopalvelut:
www.citycarclub.fi
www.oliivi.org
- momo Car-Sharing hanke
www.momo-cs.eu

Iso-Britanniassa Dominion-niminen rakennuttaja ja yhteiskäyttöautopalveluyritys Whizzgo tarjosivat ensimmäisille asukkaille viisi tuntia kuukaudessa ilmaista autonkäyttöä ensimmäisen vuoden ajan.

more options for energy efficient
mobility through Car-Sharing

IEE:n vastuuvapauslauseke:

Kirjoittajat ovat yksin vastuussa tämän tietokortin sisällöstä. Sisältö ei välttämättä heijastele Euroopan yhteisöjen mielipidettä. Euroopan komissio ei ole vastuussa sisällön mahdollisesta tulevasta käytöstä.

Motiva

Urho Kekkosen katu 4-6 A
PL 489
00101 Helsinki

Puhelin 0424 2811
Faksi 0424 281 299
www.motiva.fi